

<p>Uvaženi
Ejhu, da li je dovoljno da vjernikova dobra djela budu brojnija od loših, da bi se
spasio od vatre? Razlog zbog kojeg ovo pitam su dva kur'anska ajeta, koja mi nisu
baš najjasnija, zapravo stvaraju mi nedoumicu, prvi je: "Ko uradi i koliko je trun zla,
vidjeće ga", a drugi: "To ne?e biti ni po vašim djelima ni po djelima sljedbenika
Knjige; onaj ko radi zlo bi?e kažnjen za to i ne?e na?i, osim Allaha, ni zaštitnika ni
pomaga?a." Kako pomiriti ova dva ajeta sa ajetima u kojima se jasno kaže da ?e
dobra i loša djela biti vagana, pa koja prevagnu?</p> <p>Ejhu Sulejman
el-Eska, www.almoslim.net</p> <p>Hvala Allahu i neka je salavat i selam na
Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu ?asnu porodicu i ashabe. Da, za spas
od džehennemske vatre dovoljno je da dobra djela prevagnu loša, i zato ?emo
vidjeti da se na mnogim mjestima u Kur'anu uporedo spominju dobra i loša djela,
kao što su riješi Uzvišenog, u prijevodu zna?enja: "Allah ne?e nikome ni trunku
nepravde u?initi. Dobro djelo On ?e umnogostru?iti i još od Sebe nagradu veliku
dati." (En-Nisa, 40.); "Ko uradi dobro djelo, bi?e deseterostruko nagra?en, a ko
uradi hr?avo djelo, bi?e samo prema zasluži kažnjen, i ne?e im se u?initi nepravda."
(El-En'am, 160.). Prenosi Ibn-'Abbas od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je
rekao: "Allah, dželle ?enuhu, je zapisao dobra i loša djela, a zatim je pojasnio: "Ko
naumi u?initi dobro djelo pa ga ne u?ini, Allah mu piše jedno potpuno dobro djelo, a
ko naumi i u?ini dobro djelo, Allah mu piše od deset do sedamsto dobrih djela, i više
od toga.</p> <p>Ko naumi u?initi loše djelo, pa ga ne u?ini, Allah mu piše jedno
potpuno dobro djelo, a ko naumi i u?ini loše djelo, Allah mu piše samo jedan
griješ." (Buharija, 6491., Muslim, 131.). U Muslimovoj verziji se dodaje: "Ili ?e mu
ga obrisati, a kod Allaha su propali samo oni koji sami sebe upropaste." Muslim,
tako?er, bilježi od Ebu-Zerra, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve
sellem, rekao: "Uvaženi Allah je objavio: "Ko do?e sa dobrim djelom, bit ?e
deseterostruko nagra?en, a mo?da mu i pove?am nagradu, a ko do?e sa lošim
djelom, bi?e samo prema zasluži kažnjen, a mo?da mu i oprostim." (Br. 2687.).
Hadisi na ovu temu su mnogobrojni, a mi ?emo, za ovu priliku, navesti još samo
jedan.</p> <p>Prenosi Abdullah ibn Amr, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve
sellem, rekao: "Imaju dvije lahke stvari, koje malo ko od ljudi ?ini, a one ?e onoga,
ko ih bude ustrajno ?inio, uvesti u džennet." "Koje su to dvije stvari, Allahov
Poslani?e?" upitali su ashabi. "Da poslije svakog propisanog namaza, po deset
puta kažete subhanallah, Allahu ekber i el-hamdu lillahi, i da, kada krenete
u postelju, iste ove riješi proužite 100 puta (33, 34, 33), što je ukupno 250 dobrih
djela, a na vagi ?e vrijediti kao 2500. Ko od vas mo?e, u toku jednog dana i no?i,
uraditi 2500 loših djela (pa da mu to pobriše njegova dobra djela)", odgovorio je
on. "A kako to da mali broj ljudi radi ove dvije stvari, iako su lahke?" upitali su
ponovo. "Pa tako što vas Ektan poslije namaza i prije spavanja zaposli raznim
stvarima i zaboravite ih uraditi." odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.
(Ahmed, 6498., Buharija u Edebu-l-mufredu, br. 1216., Ebu-Davud, 1502., Ibn
Madže, 926.,</p> <p>a Tirmizi ga je ocijenio vjerodostojnim). Iz citiranih ajeta i
hadisa se jasno razumije da, u islamu, postoji vaganje i usporedba dobrih i loših
djela, koji ?e, u kona?nici, odrediti ?ovjekov status na budu?em svijetu. I pored
?injenice da Allah, dželle ?enuhu, iz Svoje dobrote i milosti, višestruko nagra?uje za

dobra djela i briže hrđava djela, kod nekih ljudi će ipak loša djela prevagnuti. U tom kontekstu, navodi se da je Abdullah ibn Mes'ud, radijallahu anhu, rekao: "Teško onome čije jedinice (grijesi), budu jače od njegovih desetica (višestruko nagrađenih dobrih djela)" (Ibn Džerir, 10/213.). Allah, dželle ʿenuhu, je pojasnio u Kur'anu da će onaj, čija dobra djela budu lahka, nastradati, a onaj čija dobra djela prevagnu, spašeni biti. Mjerenje toga dana biće pravedno: oni čija dobra djela prevagnu, oni će ta čine postići; a oni čija dobra djela budu lahka, oni će, zato što dokaze Naʿe nisu priznavali, stradati." (Prijevod značenja, El-E'raf, 8.-9.). "Onaj u koga njegova djela budu teška i u ugodnu životu će živjeti, a onaj u koga njegova djela budu lahka i boraviće će mu bezdan biti." (Prijevod značenja, El-Kari'a, 6. i 9.). Prema tome, ljudi se dijele u dvije skupine: spašene, to su oni čija će dobra djela prevagnuti, i nastradale, oni koji će imati više loših nego dobrih djela.

Što se tiče drugog djela pitanja, kako pomiriti ajete koji govore o preciznom vaganju dobrih i loših djela sa ajetima koji potvrđuju odgovornost i kaznu za svaki učinjeni grijeh, za to postoji više pojašnjenja.

Prvo je da kao što će uvijek vidjeti zlo kojeg je uradio i za njega odgovarati, isto tako će vidjeti i dobro i za njega nagrađeni biti. Zato se u Kur'anu ove dvije činjenice uporedo spominju. "Onaj ko bude uradio koliko trun dobra i vidjeće ga, a onaj ko bude uradio koliko trun zla i vidjeće ga." (Prijevod značenja, Ez-Zilzal, 7.- 8.). Poslanik, sallallahu ʿalejhi ve sellem, je ova dva ajeta nazvao jednom neraskidivom, sveobuhvatnom i potpunom cjelinom. (Buharija, br. 4962.). Kada, uz to, još znamo da Allah, dželle ʿenuhu, za dobra djela, daje višestruku nagradu, a loša kažnjava samo po zaslugi, tj. onoliko koliko su ona stvarno teška, ili ih praćta, biva nam jasno da između spomenutih ajeta nema nikakve oprečnosti, nego da su u potpunom skladu.

Drugo, ajeti koje si naveo govore nam da grijeh mora biti kažnjen, na ovaj li onaj način, a ta kazna se prije svega ogleda u raznim dunjalukim iskušenjima i belajima, kao što su bolest, briga, tuga i brojni drugi mukeffirati (nedaće i iskušenja koja brižu grijehe). Svakim iskušenjem vjerniku bude otpisan jedan dio grijeha, a upotpunjavaju mu se dobra djela. Ovu činjenicu Poslanik, sallallahu ʿalejhi ve sellem, je pojasnio Ebu-Bekru, kada ga je on, nakon što mu je proučen spomenuti ajet, uplaćeno upitao: "Allahov Poslaniče, zar će na Sudnji dan doći sa svakim lošim djelom kojeg učinim?" O Ebu-Bekre, trunke zla su neugodnosti koje te snažu na ovom svijetu, a trunke dobra je ono što će ti Allah isplatiti na Sudnjem danu za dobro kojeg si činio na ovom svijetu." (Tefsir Ibn Džerir, 24/264, Ed-Durru-l-mensur, 15/585.). Allah najbolje zna!